

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005030

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данищук Олег Іванович

2. Oleh Danyshchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дизайн

Дата захисту: 28-09-2026

Спеціальність за освітою: Реставрація, консервація і зберігання творів мистецтва

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16987

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.32, 18.32.03

Тема дисертації:

1. Об'єкти предметного дизайну на основі культурної спадщини України: формотворчі пошуки національної ідентифікації
2. Objects of Product Design Based on the Cultural Heritage of Ukraine: Form-Generating Searches for National Identification

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному вивченню предметного дизайну на основі культурної спадщини України як явища сучасної художньо-проектної культури. Культурна спадщина розглядається як ресурс предметного формотворення, що охоплює традиційні форми, конструктивні принципи, матеріали, технології, функціональні моделі та культурні смисли. Актуальність дослідження визначається потребою системного осмислення способів її інтеграції у сучасну дизайнерську практику та професійну дизайн-освіту. Об'єктом дослідження є сучасний предметний дизайн на основі культурної спадщини України. Предмет дослідження становлять принципи, механізми, рівні та формотворчі підходи інтеграції культурної спадщини у сучасний предметний дизайн, а також особливості їх реалізації у дизайнерській практиці та професійній дизайнерській освіті. У першому розділі проаналізовано історіографію питання та наукові підходи до осмислення предметного дизайну на основі культурної

спадщини. Уточнено термінологічну рамку дослідження та простежено еволюцію наукового осмислення спадщини від описово-етнографічного вивчення до сучасних дизайнерських і міждисциплінарних підходів. Встановлено недостатню систематизованість принципів, механізмів і формотворчих підходів її інтеграції у сучасний предметний дизайн. У другому розділі сформовано категоріально-функціональну типологію об'єктів предметного дизайну на основі культурної спадщини, визначено контексти їх функціонування та рівні роботи зі спадщиною – від реконструкції, прямого цитування і стилізації до інтерпретації й концептуалізації. Обґрунтовано принципи образно-морфологічного формотворення. Сформований підхід забезпечує комплексний аналіз об'єктів предметного дизайну з урахуванням інтеграції культурної спадщини у їх форму, функцію, конструкцію, матеріал, образ і контекст використання. У третьому розділі досліджено сучасні практики інтеграції культурної спадщини у предметний дизайн України. Дослідження охопило авторські проекти, майстерневі практики, дизайнерські бренди, об'єкти серійного виробництва та предметно-просторові рішення. Аналіз у предметній, середовищній та культурно-інституційній площинах дав змогу виявити основні способи формотворчої трансформації спадщини. Встановлено, що сучасна дизайнерська мова формується через творчу інтерпретацію традиційних матеріалів, технологій, конструктивних принципів, типологічних рішень, орнаментальних систем і предметно-просторових моделей. Визначено роль нематеріальної культурної спадщини та інституційних чинників, а також окреслено проблемні аспекти й ризики використання культурної спадщини у сучасній дизайнерській практиці. У четвертому розділі досліджено культурну спадщину як складову дизайнерської освіти та проектно-виробничої практики. Простежено еволюцію мистецько-ремісничої освіти та її трансформацію в сучасну систему дизайн-освіти. Встановлено роль регіональних мистецьких шкіл і осередків художніх промислів у забезпеченні спадкоємності між традиційними ремісничими знаннями та сучасними принципами предметного формотворення. Виявлено нерівномірне використання потенціалу спадщини в сучасній дизайн-освіті та недостатню взаємодію освітніх закладів із майстерневими практиками, виробництвом і креативними індустріями. Запропоновано модель інтеграції культурної спадщини в дизайн-освіту, спрямовану на формування професійних компетентностей і практичних навичок етноорієнтованого проектування у сфері предметного дизайну.

2. The dissertation presents a comprehensive study of product design based on the cultural heritage of Ukraine as a phenomenon of contemporary artistic and design culture. Cultural heritage is considered as a resource for product form-making that encompasses traditional forms, structural principles, materials, technologies, functional models, and cultural meanings. The relevance of the research is determined by the need for a systematic understanding of the ways in which cultural heritage can be integrated into contemporary design practice and professional design education. The object of the research is contemporary product design based on the cultural heritage of Ukraine. The subject of the research comprises the principles, mechanisms, levels, and form-making approaches to the integration of cultural heritage into contemporary product design, as well as the specific features of their implementation in design practice and professional design education. The first chapter analyses the historiography of the subject and scholarly approaches to understanding product design based on cultural heritage. The terminological framework of the research is clarified, and the evolution of scholarly approaches to heritage is traced from descriptive and ethnographic studies to contemporary design-oriented and interdisciplinary approaches. The analysis reveals insufficient systematisation of the principles, mechanisms, and form-making approaches to the integration of cultural heritage into contemporary product design. The second chapter develops a categorical-functional typology of product design objects based on cultural heritage, identifies the contexts of their functioning, and defines the levels of engagement with heritage, ranging from reconstruction, direct quotation, and stylisation to interpretation and conceptualisation. The principles of image-based and morphological form-making are substantiated. The proposed approach provides a comprehensive analysis of product design objects, taking into account the integration of cultural heritage into their form, function, structure, material, visual expression, and context of use. The third chapter examines contemporary practices of integrating cultural heritage into product design in Ukraine. The research encompasses individual designers' projects, workshop-based practices, design brands, mass-produced objects, and object-spatial solutions. Analysis at the

object, environmental, and cultural-institutional levels has made it possible to identify the principal methods of form-making transformation of heritage. It is established that contemporary design language is shaped through the creative interpretation of traditional materials, technologies, structural principles, typological solutions, ornamental systems, and object-spatial models. The role of intangible cultural heritage and institutional factors is determined, while problematic aspects and risks associated with the use of cultural heritage in contemporary design practice are also identified. The fourth chapter examines cultural heritage as a component of design education and design-and-production practice. The evolution of art-and-craft education and its transformation into the contemporary system of design education are traced. The role of regional art schools and centres of artistic crafts in ensuring continuity between traditional craft knowledge and contemporary principles of product form-making is established. The study reveals the uneven use of the potential of cultural heritage in contemporary design education and insufficient interaction between educational institutions, workshop-based practices, manufacturing, and the creative industries. A model for integrating cultural heritage into design education is proposed, aimed at developing professional competencies and practical skills in ethnoculturally oriented design within the field of product design.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Данищук О. Автентика в об'єктах предметного дизайну на прикладі косівської мальованої кераміки як національної культурної спадщини // Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2025. № 52. С. 158–171.
- Kutateladze V., Danyshchuk O. Design of the Subject-Spatial Environment of the Hutsul Region: Impact of Ethnocultural Traditions // Культура і мистецтво в сучасному світі. 2025. № 26. С.145–165.
- Данищук О. Традиційна українська піч у дизайні сучасного інтер'єру // Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2025. Вип. 55. С. 115–127.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутателадзе Владислав Вікторович
2. Vladyslav V. Kutateladze

Кваліфікація: к.мист., доц., 05.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковець Інна Олександрівна

2. Inna O. Yakovets

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5069-5857

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кротова Тетяна Федорівна

2. Tetiana Krotova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6367-0317

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скляренко Наталія Владиславівна

2. Nataliia V. Skliarenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 02vn54r74

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Северин Віктор Дмитрович

2. Viktor Severyn

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Лагода Оксана Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Лагода Оксана Миколаївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Штан Геннадій Валерійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна